

Een jas vol mooie herinneringen

Verlies hoort bij het leven. De voorstelling 'De Levensjas' leert kinderen op de basisschool hiermee om te gaan.

JOSÉ HULSING

Middeln in de klas staat een dame in een rood fluwelen jas. Ze vertelt over Fritzje, haar allerliefste dikke grijze poes. Over hoe ze het beest op een dag leveloos op zolder vond. En over het melksputje waarmee ze het jonkie van haar dode poes in leven hield. Ze bewaart het plastic ding in een van de zakken van haar mantel.

Groep zes van christelijke basisschool 't Haskerfild in Joure kijkt toe hoe Veronika Kops het spulje uit haar jas haalt. Er zit ook een dobbler in, een kastanje en een voethalschoentje. Allemaal mooie herinneringen aan haar overleden opa. Als Veronika uitgesproken is, mag iedereen even aan haar zachte mantel voelen.

De rode jas dient als metafoor voor het leven. De vele zakjes - zichtbare en geheime - stellen levenservaringen voor. De dragers van de 'levensjas' vertellen over

Net alsof degene die er niet meer is, toch nog een beetje bij je is

het verlies in het leven. Tijdens de voorstelling dagen ze kinderen uit om hun eigen ervaringen te delen. De nadruk ligt op positieve herinneringen.

Veronika's introductie maakt heel wat los. Er vloelen tranen, vanwege vers en oud verlies. De kinderen vertellen over overleden pakjes, ooms en tantes en wat ze voor leuke dingen met ze deden. Een meisje had een kat die doodging. „Hij was heel erg lief, lekker zacht en heel noot!”

Er gaan papieren zakdoekjes rond. Hullen mag, zegt meester Tom Abma.

„Als we blij zijn, schamen we ons ook niet, dus als we verdrietig zijn mogen we dat ook laten zien.” Hij vertelt dat een mooie herinnering een leven lang meegaat. „Dan is het net alsof degene

Veronika Kops, draagster van de rode 'levensjas', bewoondt de tastbare herinneringen die leerlingen van 't Haskerfild aan het kleen zijn.

FOTO: LIZIAN DE VRIES

die er niet meer is, toch nog een beetje bij je is.”

Na het kringgesprek maken de leerlingen een tastbare herinnering. Ze gaan kleien, schrijven, tekenen of vouwen een schattigsje.

Alle aandaken worden tentoongesteld in de klas. Als het past, gaan ze in een van de gluiven van de poster van De Levens-

jas die achterin het lokaal hangt. De Levensjas is een initiatief van het Netwerk Palliatieve Zorg Noord- en Oost-Flevoland. Zaza Zong haalde het project, dat in 2008 bekoord werd met de Biss Borsrijfs, naar Friesland. De stichting die gezinnen met ernstig zieke kinderen ondersteunt, verzorgt dit schooljaar voorstellingen op zeven Friese scholen.

In de veilige en vertrouwde omgeving van de eigen klas behandelt De Levensjas het thema verlies in de breedste zin van het woord. Ook bij een brand, een scheiding of een verhuizing komt rouw kijken. Kinderen die nog geen ingrijpende gebeurtenis hebben meegemaakt, worden voorbereid op een verlies dat onvermijdelijk komen gaat.

De veertigdagentijd voor Paling diepe indruk gemaakt. Na afloop - als alle tranen gedroogd zijn - geeft Veronika ze allemaal een minieraal meenarratus. „Het is een flustersteen”, vertelt ze. „Een steen die jou uitgekoken heeft, geheimen bewaart en niets doorvertelt.”

Op groep zes heeft de voorstelling diepe indruk gemaakt. Na afloop - als alle tranen gedroogd zijn - geeft Veronika ze allemaal een minieraal meenarratus. „Het is een flustersteen”, vertelt ze. „Een steen die jou uitgekoken heeft, geheimen bewaart en niets doorvertelt.”

De veertigdagentijd voor Paling diepe indruk gemaakt. Na afloop - als alle tranen gedroogd zijn - geeft Veronika ze allemaal een minieraal meenarratus. „Het is een flustersteen”, vertelt ze. „Een steen die jou uitgekoken heeft, geheimen bewaart en niets doorvertelt.”

De veertigdagentijd voor Paling diepe indruk gemaakt. Na afloop - als alle tranen gedroogd zijn - geeft Veronika ze allemaal een minieraal meenarratus. „Het is een flustersteen”, vertelt ze. „Een steen die jou uitgekoken heeft, geheimen bewaart en niets doorvertelt.”